

**ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
МАКАРОВКАСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ ЛАИШЕВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

422602 с.Ташкирмень
ул. Мира, д. 40
тел: 8-(84378) -4-85-25
факс: 8-(84378) -4-85-25
e-mail:Makar.La@tatar.ru

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЛАЕШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
МАКАРОВКА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

422602 Ташкирмән авылы,
Тынычлык урамы, 40нче йорт,
тел: 8-(84378) -4-85-25
факс: 8-(84378) -4-85-25
e-mail:Makar.La@tatar.ru

2022елның 16 феврале

3 номер

КАРАР

**"2022-2026 елларга Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы
Макаровка авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү буенча
муниципаль программаны раслау турында"**

«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында " 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы һәм Лаеш муниципаль районының Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм итү максатларында, карар бирәм:

1. «2022-2026 елларга Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Макаровка авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү» муниципаль программасын (кушымта) расларга».
2. Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Макаровка авыл жирлеге башкарма комитетына, Лаеш муниципаль районы Макаровка авыл жирлеге территориясендә урнашкан кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына муниципаль программаны тормышка ашыру буенча чаралар күрергә.
3. Әлеге карарны Интернет телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча һәм интернет телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Порталында урнаштырылган Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының рәсми сайтында-<http://laishevo.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә).
4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз өстемдә калдырам..

Житәкче

В.В.Кормачев

Лаеш муниципаль районы Макаровка авыл
жирлегенең 2022 елның «16» февралендәге 3 номерлы
Башкарма комитет карарына кушымта

2022-2026 елларга Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль
районының Макаровка авыл жирлегендә кече һәм урта
эшқуарлыкны үстерүнең муниципаль программасы

2022 ел

Эчтәлек

Программы Паспорты

I. Программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә характеристика. Программа хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар аларны хәл итү юллары

II. Программаның максаты, бурычлары, төп көтелгән ахыргы нәтижеләрен тасвирлау, аны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары

III. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

IV. Программаның социаль-иқтисадый нәтижелелеген бәяләү

1 нче кушымта

Программа исеме	«2022-2026 елларга Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Макаровка авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү» программасы (алга таба - Программа) «
Программа эшләү өчен нигезләр	Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон; "Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында" 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон; «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы
Программаны эшләүче	Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Макаровка авыл жирлегендә башкарма комитеты
Программаның максаты	Кече һәм урта эшкуарлык субъектлары үсеше өчен уңай шартлар тәэмин итү, инновацион икътисад формалаштыруның мөһим компоненты буларак кече һәм урта эшкуарлык субъектларының санын арттыру һәм аларның конкурентлык сәләтен тәэмин итү, шулай ук жирлекнең социаль-икътисади үсеше бурычларын хәл итүгә аның өлешен арттыру
Программаның бурычлары	1. Жирлектә кече хужалыкларны тотрыклы үстерү өчен шартлар тудыру; 2. Кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү инфраструктурасын булдыру һәм үстерү; 3. Эшкуарлыкның кадрлар потенциалын үстерү; 4. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына дәүләт һәм муниципаль хезмәт күрсәтүләрен сыйфатын күтәрү һәм кече һәм урта эшкуарлык субъектларын консультация белән тәэмин итү; 5. Эшкуарлык эшчәнлегенә икътисади актив халыкны жәлеп итү.
Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2022-2026 еллар
Программаны үтәүчеләр	Лаеш муниципаль районы Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары, Лаеш муниципаль районы Макаровка авыл жирлегендә башкарма комитеты
Программаның максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыру көтелә торган соңгы нәтижеләр	Программа чараларын тулы күләмдә гамәлгә ашыру 2026 ел ахырына ирешергә мөмкинлек бирәчәк: - кече предприятиеләр, шул исәптән микропредприятиеләр һәм индивидуаль эшкуарлар житештерә торган продукция (хезмәт күрсәтүләр) әйләнешен еллык үсешен саклап калу; - Лаеш муниципаль районы территориясендә эшчәнлек алып баручы кече һәм урта эшкуарлык субъектлары санының еллык үсешен саклап калу;

	<p>- барлык предприятиелэрнең уртача исемлек санында кече (микропредприятиелэрне дә кертеп) һәм урта предприятиеләрдә хезмәткәрләрнең (тышкы бергә эшләүчеләрдән башка) саны өлешен арттыру;</p> <p>- кече һәм урта эшкуарлык субъектларына консультация ярдәме күрсәтү;</p> <p>- кече һәм урта эшкуарлык секторында яңа эш урыннары (яңа теркәлгән индивидуаль эшкуарларны да кертеп) булдыру;</p> <p>Шуның белән бергә программа чараларын үтәү кече һәм урта эшмәкәрлек инфраструктурасы уңышлы эш башкарасын өчен шартлар тота тәэмин итүне күздә тота</p> <p>кече һәм урта эшмәкәрлек өлкәсендә товарлар (эшләр, хезмәт күрсәтүләр) житештерү күләмнәрен арттыру, шулай ук авыл жирлегенә бюджетна аларның эшчәнлегеннән салымнар керүне арттыру да күздә тотыла.</p>
--	--

1. Программаны тормышка ашыру сферасының характеристикасы.

Проблеманы хәл итүгә юнәлдерелгән хәл итү юллары программасы

2021 елда Лаеш муниципаль районының Макаровка авыл жирлегендә 8 кече, 17 шәхси эшмәкәр, 22 үзмәшгуль, 1 сәнәгать майданчыгы үз эшчәнлекләрен алып барганнар.

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Макаровка авыл
жирлегендә эшқуарлык өлкәсен үстерүнең төп тенденцияләре

Күрсәткеч	2020 ел (факт)	2021 ел (факт)	2022 ел (бәя)
Эшқуарлыкның икътисадый актив субъектлары саны:			
эре предприятиеләр, бер.	0	0	0
урта предприятиеләр, бер	0	0	0
кече предприятиеләр, бер.	8	8	8
үз-үзләрен тәмин итүчеләр,	19	22	52
төп дәүләт теркәү номеры булган (теркәлүне узган) индивидуаль эшқуарлар - барлығы, бер.	15	17	20
сәнәгать майданчыгы, бер.	0	1	1

2 таблица

Икътисадый эшчәнлек төрләре буенча кече һәм урта эшқуарлык субъектлары саны

Эшчәнлек төре	Үлчәү берәмлеге.	Факттагы билге
		16.02.2022елга.
Кече эшқуарлыкның икътисадый актив субъектлары барлығы икътисади эшчәнлек төрләре буенча исәпкә алынган:	берәмлек	8
Авыл хужалыгы, аучылык һәм урман хужалыгы	берәмлек	6
Балык тоту, балык үрчетү	берәмлек	-
Файдалы казылмалар чыгару	берәмлек	
Эшкәртү производстволары	берәмлек	
Электр энергиясен, газны һәм суны житештерү һәм бүлү	берәмлек	
Төзелеш	берәмлек	
Күпләп һәм ваклап сату;	берәмлек	
Кунакханә һәм рестораннар	берәмлек	
Транспорт; автотранспорт чараларын, мотоциклларны, көнкүреш әйберләрен һәм шәхси куллану предметларын ремонтлау һәм элементә	берәмлек	
Финанс эшчәнлеге	берәмлек	
Күчәмсез милек, аренда һәм хезмәтләр күрсәтү белән операцияләр	берәмлек	
Дәүләт идарәсе һәм хәрби куркынычсызлыкны тәмин итү; мәжбүри социаль тәмин итү	берәмлек	
Мәгариф	берәмлек	
Сәламәтлек саклау һәм социаль хезмәтләр күрсәтү	берәмлек	

Башка коммуналь, социаль һәм шәхси хезмәтләр күрсәтү	берәмлек	
Йорт хужалыгын алып бару буенча хезмәтләр күрсәтү	берәмлек	
Экстерриториаль оешмалар эшчәнлеге	берәмлек	
Башка	берәмлек	

2021 елда эшкуарлыкка ярдәм итү программаларының иң популяр программалары программалар булды: «ФОТ 3.0.» программасы һәм микрофинанслау программасы.

Кече эшкуарлыкка мәгълүмати ярдәм күрсәтү һәм үз бизнесын оештыруны популярлаштыру буенча актив кампания кысаларында, аның максаты эшкуарлык эшчәнлеген алып баруның аерым мәсьәләләренә багышланган һәм күрсәтелгән өлкәдә актуаль мәсьәләләр буенча фикер алышуга, шулай ук аны алга таба үстерү буенча уртак чаралар эшләүгә юнәлдерелгән киңәшмәләр, конференцияләр, форумнар, "түгәрәк өстәлләр" утырышлары үткәрелде, шулай ук эшкуарлык эшчәнлеген алып баруның аерым мәсьәләләренә багышланган һәм күрсәтелгән өлкәдә актуаль мәсьәләләр буенча фикер алышуга, шулай ук аны алга таба үстерү буенча уртак чаралар эшләүгә юнәлдерелгән бөтен мәгълүмат даими нигездә Лаеш муниципаль районының рәсми порталында урнаштырылды.

Кызыксынучы оешмалар белән берлектә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына кече һәм урта эшкуарлыкка дәүләт ярдәменә гамәлдәге чаралары турында мәгълүмат бирүгә, шулай ук эшкуарлык өлкәсендәге кануннардагы үзгәрешләргә юнәлтелгән чаралар даими рәвештә үткәрелде.

Базарның аерылгысыз субъекты буларак, кече һәм урта эшкуарлык халыкның мәшгульлеге проблемаларын, тормыш дәрәжәсен күтәрүне, авыл халкының икътисадый актив өлешендәге керемнең мөстәкыйль чыганакларын формалаштыруны билгеле бер дәрәжәдә хәл итә.

Кече һәм урта эшкуарлыкның әһәмияте аның үзенчәлекле үзлекләренә бәйле, аларның иң мөһиме - оперативлык, мобильлек, сорау һәм тәкъдим конъюктурасына жайлашу сәләте. Районның хезмәт базарында билгеләүче булмаса да, кече һәм урта бизнес секторы шулай да үзенә тормыш сәләтен исбатлады. Моннан тыш, кече һәм урта бизнес, урта сыйныф булдыруга нигез буларак, мөһим социаль роль уйный.

Шул ук вакытта Лаеш муниципаль районының Макаровка авыл жирлеге территориясендә кече һәм урта эшкуарлык үсешенә әлеге этабында үзенә икътисадый потенциалын житәрлек дәрәжәдә гамәлгә ашырмый һәм үсешнең макроикътисадый факторлары һәм жирле шартларның үзенчәлегенә белән бәйле диспропорцияләре белән характерлана.

Халыкның үзмәшгульлеген үстерүнең төп факторлары түбәндәгеләр:

- үз эшен башлап жибәрү өчен кирәкле халыкның үз финанс чараларына кытлыгы;

- квалификацияле кадрлар житмәү, гамәлдәге һәм потенциалы гражданнарның финанс, юридик һәм идарә итүдә аз белемле булуы.

Авыл халкының үзмәшгульлеген үстерү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү каралган:

- үз-үзен биләгән халыкның хокукый һәм икътисадый белемнәрен камилләштерү максатларында даими мәгълүмати һәм консультация ярдәме;

- кече һәм урта эшкуарлыкка финанс ярдәме механизмнарын камилләштерү (халыкны эш белән тәмин итү программасы).

Үз-үзен эш белән тәмин итүче халык, кеше.

Таблица 3

	2021 (факт)	2022 (фараз)	2023 (фараз)	2024 (фараз)	2025 (фараз)	2026 (фараз)
Үз-үзен эш белән тәмин итүче халык саны	22	25	26	28	30	32

II. Программаның максаты, бурычлары, төп көтелгән ахыргы нәтижәләрен тасвирлау, аны тормышка ашыру вакыты һәм этаплары

Кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү һәм аны үстерү өлкәсендәге эш юнәлеше эшкуарлык субъектларының эшлекле активлыгын үстерү өчен уңай климат булдыруга, эшкуарлык үсешенә төп чикләүләрнең йогынтысын киметүгә юнәлдерелгән һәм Лаеш муниципаль районының Макаровка авыл җирлеген үстерүнең стратегик максатлары, бурычлары һәм приоритетлары системасына Эшкуарлыкка ярдәм итү юнәлешләрен булдыруга нигезләнган.

Бу максатта урта сроклы перспективага социаль-икътисадый үсешнең төп бурычлары билгеләнә һәм әлеге бурычлар кысаларында кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм итү чараларын гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә.

Авыл җирлегендә эшмәкәрлек үсешен тоткарлый торган, әлеге сораштыруларга һәм эшкуарлык жәмәгәтчелеген анкеталаштыруга нигезләнган төп проблемалар булып тора:

кадрлар кытлыгы;

югары кече һәм урта бизнес өчен салым йөкләнеше дәрәжәсе;

түбән алу мөмкинлеге финанс ресурслары;

Жир һәм күчемсез мөлкәт;

- энергетика инфраструктурасыннан файдалану мөмкинлеге;
- яңа жиһазлар алу белән проблемалар.

Программаның максаты-кече һәм урта эшқуарлык субъектларын үстерү өчен уңайлы шартлар булдыру, инновацион икътисадны формалаштыруның мөһим компоненты буларак, кече һәм урта эшқуарлык субъектларының санын арттыру һәм көндәшлеккә сәләтлелеген тәмин итү, шулай ук аның районның социаль-икътисады үсешә мәсьәләләрен хәл итүгә керткән өлешен арттыру.

Өлеге максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

1. Жирлектә кече хужалықларны тотрыклы үстерү өчен шартлар тудыру;
2. Кече һәм урта эшқуарлыкка ярдәм инфраструктурасын булдыру һәм үстерү;
3. Эшқуарлыкның кадрлар потенциалын үстерү;
4. Кече һәм урта эшқуарлык субъектларына дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең сыйфатын күтәрү һәм кече һәм урта эшқуарлык субъектларын консультация белән тәмин итү;
5. Икътисади актив халықны эшмәкәрлек эшчәнлегенә жәлеп итү.

Программаның төп чаралары программаның максатларыннан һәм бурычларыннан чыгып формалаштырылган. Шулай ук вакытта һәр мәсьәләгә хәл итү кысаларында диярлек ярдәм итүгә һәм үстерүгә, шулай икәпән кече һәм урта эшқуарлыкны башлап жибәрүче субъектларга, аларның санын арттыру өлешендә дә, бизнесны үстерү өлешендә дә, яңа эш урыннары булдыруны күздә тоткан чаралар каралган.

Программаның төп чаралары характеристикасы

Тулаем алганда, кече һәм урта эшқуарлык субъектларына ярдәм итү чараларын 4 төп юнәлешкә бүләргә мөмкин:

1. Кече һәм урта эшқуарлык субъектларына консультацион ярдәм күрсәтү буенча чаралар;
2. Жирлектә эшқуарлыкны үстерү инфраструктурасын булдыруга юнәлдерелгән чаралар;
3. Кече һәм урта эшқуарлык субъектларына салым ташламалары бирүгә юнәлдерелгән чаралар;

4. Эшмәкәрлекне үстерү буенча башка чаралар.

Эшқуарлар өчен консультация ярдәме күрсәтү юнәлеше кысаларында түбәндәге чаралар каралачак::

1. Эшқуарлыкка ярдәм итү программалары буенча республика һәм федераль бюджетлардан күрсәтелә торган консультацион ярдәм күрсәтү һәм мәгълүмат бирү;

Эшмәкәрлекне үстерү буенча башка чаралар:

1. Кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны хәл итү юллары буенча анкеталаштыру үткәрү.

2. Кече һәм урта эшқуарлык субъектлары өчен гамәлдәге Эшқуарлыкка ярдәм программалары буенча законнарны үзгәртү һәм үстерү белән бәйлә актуаль хокукый мәсьәләләр буенча киңәшмәләр һәм семинарлар үткәрү.

3. Кече һәм урта эшқуарлык субъектларына мәгълүмати ярдәм күрсәтү кампаниясен оештыру һәм үз бизнесын, шул исәптән яшьләр бергәлеген булдыруны популярлаштыру.

Максатлар һәм бурычлар киселешендә төп чаралар исемлеге программага Кушымтада тәкъдим ителгән.

Программаны тормышка ашыру вакыты һәм этаплары

Программа 2022 елдан 2026 елга кадәр тормышка ашырыла.

I. Программаны тормышка ашыру механизмы

Программаны тормышка ашыру белән идарә итүне Лаеш муниципаль районы Макаровка авыл жирлеген башкарма комитеты башкара:

Программа чараларын тормышка ашыруны планлаштыруны, үзара бәйләнешне, координацияләүне һәм тикшереп торуну оештыра;

программа чаралары исемлеген, максатчан индикаторларны һәм программаның нәтижәлелеге күрсәткечләрен әзерләүне һәм төгәлләштерүне гамәлгә ашыра.

Программаны тормышка ашыру барышында Лаеш муниципаль районы Макаровка авыл жирлегә башкарма комитеты кече һәм урта эшкуарлык субъектлары һәм Лаеш муниципаль районының икътисад һәм эшкуарлык бүлеге белән хезмәттәшлек итә, Программа чараларын үтәүчеләр программа чараларын вакытында һәм сыйфатлы итеп үтәү өчен җаваплы.

IV. Программаның социаль-икътисадый нәтижәлелегенә әһәмияте

Программаны тормышка ашыру мөмкинлек бирәчәк:

- эчке һәм тышкы базарларда кече һәм урта эшкуарлык субъектларының көндәшлеккә сәләтлелеген арттыру;
- яңа эшләнмәләрне стимуллаштыру һәм яңа технологияләрне үзләштерүгә ярдәм итү;
- кече һәм урта эшкуарлык субъектларының мәгълүмати технологияләрне куллануны киңәйтү;
- эшмәкәрлек эшчәнлегә белән кызыксынуны арттыру хисабына халыкның эшлекле активлығын үстерү ;
- кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм инфраструктурасын үстерү;
- кече һәм урта эшкуарлык субъектларының финанс һәм матди ресурсларга үтемлелеген тәэмин итә торган механизмнарны камилләштерергә;
- Эшкуарлыкка ярдәм инфраструктурасы оешмалары тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләрнең төрләрен киңәйтү һәм сыйфатын арттыру юлы белән кече һәм

урта эшкуарлык субъектларына мәгълүмати - консультацион ярдәм күрсәтүне камилләштерергә;

- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын дәүләт һәм муниципаль заказларны үтәүгә жәлеп итү;

«Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Макаровка авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү» программасының максатлары һәм нәтижәләрен бәяләү индикаторлары

1 кушымта

Төп чараларның исеме	Башкаручылар	Төп чараларны үтәү вакыты	Ахыргы нәтижәләргә бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлеге	Индикаторлар күрсәткече				
				2022 ел	2023 ел	2024 ел	2025 ел	2026 ел
Максат исеме: кече һәм урта эшкуарлык субъектларын үстерү өчен уңайлы шартлар булдыру, инновацион икътисадны формалаштыруның мөһим компоненты буларак кече һәм урта эшкуарлык субъектларының санын арттыру һәм көндәшлеккә сәләтледеген тәэмин итү, шулай ук аның жирлекнең социаль-икътисадый үсешә мәсьәләләрен хәл итүгә керткән өлешен арттыру.								

Эшқуарлықка ярдәм итү программалары буенча республика һәм федераль бюджетлардан күрсәтелә торган консультация ярдәм күрсәтү һәм мәғълүмат бирү	Лаеш муниципаль районы Макаровка авыл жирлеге башкарма комитеты	2022-2026	"Берәмлек" кече һәм урта эшқуарлық субъектларына күрсәтелгән консультациялар саны	4	5	5	5	4
Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары өчен белем бирү программалары буенча консультация хезмәтләре күрсәтү	Лаеш муниципаль районы Макаровка авыл жирлеге башкарма комитеты	2022-2026	"Берәмлек" кече һәм урта эшқуарлық субъектларына күрсәтелгән консультациялар саны	2	3	3	3	2
Кече һәм урта эшқуарлықны үстерү проблемалары һәм аларны хәл итү юллары буенча анкеталау үткәрү	Лаеш муниципаль районы Макаровка авыл жирлеге башкарма комитеты	2022-2026	Үткәрелгән анкеталар, берәмлекләр саны	1	1	1	1	1
Кече һәм урта эшқуарлық субъектлары өчен законнарны үзгәртү һәм үстерү белән бәйле актуаль хокукий мәсьәләләр, шулай ук эшқуарлықка ярдәм итүнең гамәлдәге программалары буенча киңәшмәләр һәм семинарлар үткәрү	Лаеш муниципаль районы Макаровка авыл жирлеге башкарма комитеты	2022-2026	Үткәрелгән семинарлар, берәмлекләр саны	1	1	1	1	1
Яшьләр эшқуарлығы өлкәсенә жәлеп итү буенча яшьләр берләшмәсе белән эш	Лаеш муниципаль районы Макаровка авыл жирлеге башкарма комитеты	2022-2026	Үткәрелгән чаралар саны, берәмлек	2	2	2	2	2

Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына мэгълүмати ярдәм күрсәтү кампаниясен оештыру һәм үз бизнесын булдыруны популярлаштыру	Лаеш муниципаль районы Макаровка авыл жирлеге башкарма комитеты	2022-2026	Үткәрепгән чаралар саны, берәмлек	2	2	2	2	2
---	---	-----------	-----------------------------------	---	---	---	---	---